

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja kaupunginvaltuuston valtuustoryhmien puheenjohtajien puheenvuorot Talousarviosta 2020

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Sari Multala

"Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut ja vantaalaiset, Vantaan kaupungin kasvu jatkuu vuonna 2020, mutta tulevana vuonna kasvu hieman hidastuu asuntorakentamisen hidastuessa. Tulevana vuonnakin on edessä samoja kasvavan kaupungin haasteita: kaupunkilaisten palvelut on turvattava ja niitä halutaan parantaa, mutta palveluiden rahoitus on talouskasvun hidastuessa ja sitä myötä verotulojen kasvun hidastuessa haastavampaa. Vuoden 2020 alusta Vantaalla aloittaa uusi organisaatio. Organisaatiomuutoksella pyritään osaltaan vahvistamaan kaupungin strategian näkymistä johtamisessa ja kaupungin toiminnassa. Kannustan uutta organisaatiota ja erityisesti kaupungin johtoryhmää pohtimaan kaupungin rohkean ja rennon toimintatavan mukaisesti uusia toimintamalleja, joilla kyetään tulevinakin vuosina huolehtimaan niin kasvatuksen ja koulutuksen kuin sosiaali- ja terveydenhuollon sekä kaupunkikulttuurin palveluista.

Talousarvioneuvotteluissa on Vantaalla perinteisesti käyty huolella kaikki tehdyt esitykset. Tänäkin vuonna huolellinen käsittely kannatti, sillä neuvottelujen tuloksena kaupunginhallitus esittää, että Vantaalla panostetaan ensi vuonna tärkeisiin ennaltaehkäiseviin palveluihin:

Juuri valmistuneen kouluterveyskyselyn mukaan mielenterveyden ongelmia tai huolta omasta jaksamisestaan kokee yhä useampi vantaalainen lapsi ja nuori. On hienoa, että meillä on useita jo tänä vuonna aloitettuja toimintamalleja, joilla pyritään helpottamaan koulunkäyntiä ja opiskelua toisella asteella. Tällaisia ovat esimerkiksi erityisnuorisotyöntekijöiden jalkautuminen toisen asteen oppilaitoksiin ja tsemppariopettajien palkkaaminen peruskoulun ala- ja yläkoulun nivelvaiheeseen lisäresurssiksi auttamaan oppilaita koulunkäynnin haasteiden kanssa. Ensi vuonna jatkuu myös oppimisvaikeuksien kanssa kamppailevien lapsien tukeminen perheen kanssa tehtävän yhteistyön avulla.

Kun ongelmat havaitaan ajoissa ja niihin on saatavissa apua matalalla kynnyksellä, ne eivät pääse pahenemaan ja kasautumaan. Ensi vuonna Vantaalla panostetaan entistä vahvemmin nuorten ja nuorten aikuisten mielenterveyspalveluihin muun muassa lisäämällä nuortenkeskus Nuppiin kaksi psykiatrin vakanssia. Talousarviokäsittelyssä päätimme myös parantaa nuorten pääsyä lyhytkestoiseen psykoterapiaan ja lisätä resursseja vauvaperheiden kanssa tehtävään terapiatyöhön.

Vuonna 2019 Vantaalla tehtiin laaja selvitys kolmiportaisen tuen toteutumisesta varhaiskasvatuksessa, peruskouluissa ja toisella asteella. Kaupunginhallituksen esityksessä ensi vuonna havaittuja puutteita lähdetäisiin korjaamaan. Peruskoulujen tilannetta helpotetaan lisäämällä resursseja oppimisen tukeen ja rakennetaan suunnitelma myös varhaiskasvatuksessa ja toisella asteella havaittujen puutteiden korjaamiseksi.

Terveyskeskustemme tilanne on pitkään ollut hankala ja jonot kiireettömään hoitoon pitkiä. Kaupunginjohtajan pohjaesityksessä on sosiaali ja terveyshuollon toimialalle lisätty yli sata vakanssia palveluiden parantamiseksi ja hoitoon pääsyn helpottamiseksi. Kaupunginhallitus myös esittää lisää resursseja jonojen purkuun ja lyhentämiseen: iltavastaanottojen jatkamisen mahdollistamisella autetaan erityisesti työssäkäyviä ja lapsiperheitä saamaan aikoja nopeammin, jolloin toisaalta päivistä vapautuu aikoja muille. Puhelinpalveluiden parantamisella nopeutetaan hoitoon pääsyä ja hoidontarpeen arviointia. Puhelimitse annettu terveysneuvonta auttaa ohjaamaan asiakkaita suoraan oikeanlaiseen hoitoon.

Kaupunginhallitus esittää myös lisäresursseja ja toimenpiteitä liikuntapaikkojen kunnossapidon parantamiseksi ja vantaalaisten liikkumisen ja liikunnan lisäämiseksi. Ensi vuoden aikana jokainen toimiala pohtii, miten voi omilla toimillaan edesauttaa vantaalaisten ja vantaan työntekijöiden liikkumista ja liikuntaa. Onnistuneesta liikkumisen ja liikunnan lisäämisestä on ainoastaan hyötyä: se näkyy vähentyneenä sairasteluna ja työssäpoissaoloina, parantuvana toimintakykynä ja mielenterveytenä ja lapsilla ja nuorilla liikunta parantaa oppimistuloksia ja sillä on positiivisia vaikutuksia itsetuntoon.

Talousarviokäsittelyn aikana esitetyissä kysymyksissä kävi ilmi, että kaupungin kiinteistöjen korjaamisessa sisäilmaongelmista selvänä pullonkaulana on ehtiä tutkia kohteet riittävän ripeällä aikataululla. Talousarviossa on kaksinkertaistettu sisäilmakorjauksiin varattava rahoitus ja kaupunginhallitus esittää, että ensi vuonna ongelmiin pystyttäisiin puuttumaan nopeammin palkkaamalla kaksi sisäilma-asiantuntijaa tilakeskukseen.

Haluan lopuksi kiittää talousarvioneuvotteluihin osallistuneita hyvästä yhteistyöstä. Vantaan kaupungin myönteinen kehitys on meidän kaikkien tavoitteena. Välillä väittelemme täällä valtuustossa kiivaastikin keinoista, joilla tähän tavoitteeseen pääsemme. Talousarvioneuvotteluissa punnitsimme tarkkaan, miten paljon ja mihin kohteisiin ehdotamme lisäresursseja. Kaupungin positiivisen kehityksen turvaamiseksi on kaupunginhallituksen tehtävä myös huolehtia talouden tasapainosta. Olenkin iloinen, että kaupunginhallitus esittää neuvottelutulosta yksimielisesti kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi. Toivon rakentavaa keskustelua ensi vuoden talousarviosta ja vantaalaisten palveluista.”

Sosiaalidemokraattisen valtuustoryhmän puheenjohtaja Sirkka-Liisa Kähärä

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, hyvä valtuutetut ja virkamiehet

Syksyn talousarviokierros on herättänyt pohdintaa valtuutetun roolin merkityksestä. Valtuutetun on pystyttävä luottamaan virkamiehiin, sillä heillä on viimeisin tieto ja asiantuntijuus palvelujen

järjestämisestä ja päätösten täytäntöönpanosta. Valtuusto päätti tälle vuodelle virkamiesten esityksestä mm. että terveysasemien iltavastaanotot käynnistetään ja että lääkäriin pääsee myös kiireettömissä asioissa 14:ssä vuorokaudessa. Lopputuloksen tiedämme kaikki, lääkärille ei saa aikoja tai niitä voi joutua odottamaan n. 60 vuorokautta ja iltavastaanottojen käynnistymisestä otti lautakunta ohjat käsiinsä. Ilmeisesti valtuuston päätöksillä on erilaisia painoarvoja.

Vantaan sosiaali- ja terveydenhuolto on viime aikoina törmäillyt kriisistä toiseen. Vantaan väestö on kasvanut vuosikausia ja ikääntyvän väestön palvelutarve on lisääntynyt. Tähän ei ole kuitenkaan reagoitu riittävällä vakavuudella. Valitettavasti henkilöstömäärät ja palvelupaikat eivät ole kasvaneet riittävästi. Lisäksi henkilöstön työhyvinvointia on jopa laiminlyöty. Onneksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaat ja potilaat ovat olleet aktiivisia ja me poliittiset päättäjät olemme joutuneet vastaamaan heiltä saatuihin viesteihin. Valitettavasti virkamiehet eivät ole riittävästi asiasta luottamushenkilöille viestineet ja siksi on jouduttu oikeastaan koko vuosi sammuttelemaan erinäisiä kyteviä pesäkkeitä.

Sosiaali- ja terveyspalvelut ovat peruspalveluja, joihin kansalaisilla on kiistämätön oikeus, silloin kun tarve ilmenee. Sosialidemokraattien mielestä etenkin terveydenhuollossa tähän palvelutarpeeseen on pystyttävä vastaamaan. Siksi on tärkeää, että talousarvioesityksessä lisätään työntekijöitä puhelinpalveluihin, lisätään määrärahoja iltavastaanottojen toiminnan järjestämiseen ja puretaan terveydenhuollon vastaanottotoiminnan ruuhkautumista. Nyt käyttöönotetut otetut ostopalvelut ovat vain kriisiajan toimintaa.

Tämä ei kuitenkaan riitä, vaan Vantaan on pidettävä huolta omasta henkilöstöstään. Henkilöstön työhyvinvointia on lisättävä ja heitä on aidosti kuunneltava. Viime aikoina olemme huomanneet, että mitä aiheuttaa johdon huonoihin henkilöstöpoliittisiin päätöksiin sitoutuminen. Tämän takia talousarvioon on esitetty sitovaksi tavoitteeksi henkilöstöpolitiikan laatuhankkeen käynnistämistä hyödyntäen työssä ulkopuolista konsultaatiota ja asiantuntemusta. Hyvinvoiva henkilöstö on Vantaan menestyksen tae. Siksi yhtäkään hyvää, koulutettua ja työtehtäviinsä sitoutunutta työntekijää ei ole varaa menettää sen takia, että Vantaa epäonnistuu henkilöstöpolitiikassaan. Vantaa on moninapainen kaupunki. Osa lähiöistä on saanut uudet kasvot peruskorjausten, uusien rakennusten ja palvelujen kautta. Valitettavasti osa lähiöistä ja palvelualueista on päästetty vuosikymmenten kuluessa rapistumaan, ränsistymään ja palvelut romuttumaan. Näillä alueilla on runsaasti erilaisia asuntoja, mutta houkuttelevuuden lisääminen ja palvelujen monipuolisuuden varmistaminen sekä ympäristön peruskorjaaminen ovat jääneet harvojen kontolle ja isojen vetovoimaisten hankkeiden varjoon.

Tuntuu siltä, että virkamiehet pyörittävät samaa vanhaa keinovalikoimaa vanhoilla alueilla saadakseen uutta potkua kaavoituksen ja rakentamiseen. Kuitenkin todetakseen joka kerta, että ei onnistu ja joka kerta alueen asukkaat pettyvät ja turhautuvat lisää. Jollei mitään tehdä tai vain maalataan muutama muraali, on edessä entistä rajumpi ja syvempi alueiden ja sen asukkaiden eriytyminen ympäröivästä yhteiskunnasta.

Näille mahdollisille segregaatiouhkan alueille tarvitaan kaupungin osallistumista rakentamisessa, palvelujen ja toiminnan lisäämisessä. Puhumme nyt alueista, missä on eniten sairastavuutta, työttömyyttä, pienimmät tulot ja paljon eri kansallisuuksia. Kuitenkin näillä alueilla ovat koulut, nuorisotilat ja harrasteryhmät täynnä lapsia ja nuoria, jotka haluavat tasavertaisia mahdollisuuksia elämäänsä. Näiden alueiden ihmisiä ei ole varaa jättää selviytymään yksin, vaan Vantaan on tarjottava erilaisia keinoja, joilla sekä ihmiset että alueet saadaan kukoistamaan.

Ensi vuosi on toinen vuosi myönteisen erityiskohtelun toimenpideohjelmassa. Kolmen vuoden aikana käytetään 6 miljoonaa euroa alueille, missä tarvitaan toimintaa tukevia, aktiivisuutta lisääviä ja yhteisöllisyyttä voimistavia toimenpiteitä. Mitä on saatu aikaan ja mitä tehdään vuoden 2021 jälkeen? Olennainen kysymys onkin, että saadaanko näillä toimilla aikaan vaikuttavuutta, pysyvyyttä ja yhteisöllisyyttä?

Näihin edellä mainittuihin toimintoihin liittyy hyvin Vantaan tahto luoda yhdessä pääkaupunkiseudun kanssa toimialarajat ylittävää yhteistyötä siten, että pystytään vahvistamaan lasten ja nuorten hyvinvointia. Siksi asia on nostettu myös sitovaksi tavoitteeksi. Vantaalla käynnistyvän välittämisen mallin merkitys on siinä, miten sosiaali- ja terveystoimen, kasvatuksen ja oppimisen sekä kaupunkikulttuurin toimialat pystyvät yhdessä edistämään toimenpiteitä kouluissa, päiväkodeissa, perheissä, sosiaali- ja terveydenhuollossa tai vapaa-ajan harrastuksissa. Siksi nämä asiat on myös nostettu toimialojen omiin teksteihin. Me sosialidemokraatit haluamme, että jokaisella lapsella ja nuorella turvallinen elämä, mahdollisuus harrastuksiin ja ainakin yksi välittävä aikuinen läheisyydessään.

Lopuksi kiitos kaikille talousarviovalmisteluun osallistuneille virkamiehille ja poliitikoille. Haluan myös kiittää lautakuntia aktiivisesta työstä talousarvion valmistelussa. Talousarviovalmistelun painopistettä on ensi vuonna suunnattava vielä enemmän ja jo keväästä lähtien lautakuntien talousarviokehityksen käsittelyyn ja kehityksen mahdollistamiin toimenpiteisiin.

Kokoomuksen valtuustoryhmän puheenjohtaja Sakari Rokkanen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät vantaalaiset,

toipuvan nuoren vanhemmat kirjoittivat nimimerkillä Helsingin Sanomien mielipidepalstalle lokakuun lopussa. Heidän lapsensa oli muutama vuosi sitten sairastunut syömishäiriöön ja sen myötä ahdistushäiriöön. Syömishäiriökllinikalla lääkäri suositteli terapian aloittamista ja kirjoitti nuoresta lähetteen nuorisopsykiatrialle. Jonotus arviointiin kesti 60 päivää. Itse arviointikäynnit veivät 76 päivää. Nuoren todettiin tarvitsevan terapiahoitoa, mutta jonotus ensimmäiseen sopivan hoidon arviointitapaamiseen kesti 122 päivää. Lopulta nuori aikuinen pääsi Kelan tukemaan pitkäkestoiseen terapiaan 476 päivän jälkeen.

Tämä on nuoren ja hänen läheistensä kannalta aivan tolkkottoman kohtuuton aika. Nuorelle yli vuoden odotus hoitoon on ikuisuus. Saimme onneksi yhdessä korjattua tätä asiaa pieneltä osin talousarvioneuvotteluissa. Mielenterveyspalveluita vahvistetaan ensi vuonna lisäämällä rahaa lyhytpsykoterapian saatavuuden parantamiseen. Rahoitusta on tarkoitus kohdistaa erityisesti nuorille aikuisille, jotta ensi vuonna parantuneen nuoren vanhemmat voisivat kirjoittaa yli vuoden odotusajan sijaan oven auki terapiaan vain muutamassa kuukaudessa. Lisäys on tärkeä askel kohti terapiatakuun toteutumista Vantaalla. Tavoitetta tukee myös psykologien lisääminen ensi vuonna nuorten palveluihin.

Kokoomuksen ja monen muun puolueen aloitteesta vahvistimme merkittävästi peruskoulussa oppimisen ja koulunkäynnin tukea. Vahvistamme myös välineitä vanhemmille tukea lukivaikeuksien kanssa kamppailevaa lasta kotona. Lisäksi kaupungille palkataan kaksi sisäilmasiantuntijaa turvaamaan terveellisen oppimisympäristön kaikissa Vantaan kouluissa ja päiväkodeissa.

Kokoomus on tyytyväinen budjettineuvotteluiden lopputulokseen. Yhdessä sovitut lisäpanostukset suunnattiin erityisesti tukemaan ja turvaamaan lasten ja nuorten hyvinvointia. Terveysasemien iltavastaanoton laajentaminen parantaa lapsiperheiden terveyspalveluita. On kuitenkin oltava tarkkana, ettemme jatka peittoa kuin hölmöläinen. Jos jo nyt vähäiset lääkärit siirretään päivästä iltaan, päivävastaanotot ruuhkautuvat. Siksi iltavastaanottoja on järkevintä laajentaa hyödyntämällä yksityisiä lääkäriasemia.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut,

puheeni alun sairastuneen nuoren tapaus muistuttaa meitä valtuutettuja siitä, miksi me istumme tässä salissa tänään. On meidän vastuulla huolehtia siitä, että apua tarvitsevat saavat tarvitsemansa avun ja tuen. Budjettikirjan sivut pitävät sisällään valtavan määrän tärkeää tukea, hoitoa, hoivaa ja opetusta. Valitettavasti näitä tärkeitä asioita on tulevien neljän vuoden aikana joka vuosi enemmän kuin mitä meillä on rahaa. Taloussuunnitelmasta ei löydy vuotta, jolloin emme ottaisi lisävelkaa. Pelkästään tänä vuonna ja seuraavana vuonna otamme yhteensä noin 100 miljoonaa uutta velkaa. Tämä tarkoittaa lähes 500 euroa jokaista vantaalaista kohden. Vain terve talous turvaa palvelut kestävästi. Meidän on jo hyvän sään aikana ryhdyttävä korjaamaan palveluiden perustaa ja otettava ensi vuoden strategiseksi painopisteeksi talouden vahvistamisen.

Talous liittyy keskeisesti myös käynnissä olevaan ratikkakeskusteluun. Vaikka me emme tänään ratikasta vielä päättä, olemme varanneet ensi vuoden talousarvioon ehdollisesti rahaa ratikan jatkosuunnitteluun.

Kokoomus on sitoutunut kehittämään liikenneyhteyksiä niin, että kaikilta Vantaan suuralueilta pääsee sujuvasti liikkumaan julkisilla töihin, kouluun ja harrastuksiin. Kaupunginhallituksen talousarvioneuvotteluissa ratikkahankkeen etenemisen ehdoksi asetettiin valtuustolle esiteltävät suunnitelmat. Haluamme ennen varsinaista päätöksentekoa tarkat tiedot ratikan rahoituksesta ja reitin varren maankäyttöpotentiaalista sekä vertailun ratikkamaiseen superbussiin.

Ratikka on ennen kaikkea kaupunkikehityshanke, ei pelkkä liikennehanke. Siksi oleellinen kysymys on, kuinka paljon ratikan varteen on tulossa uutta kaupunkia? Jos suunnitelmat ovat riittävän kunnianhimoiset, uudet asunnot ja työpaikat rahoittavat investoinnin. Tällöin hanke on fiksu jokaisen vantaalaisen veronmaksajan kannalta, vaikkei ratikkareitillä asuisikaan. Mutta jos kaupunkikehityksessä rimaa lasketaan, ja esimerkiksi kaupungin parhaalla paikalla Tikkurilan keskustassa suojellaan huonokuntoisia vanhoja rötisköjä, hankkeen kannattavuus vaarantuu.

Odottelemme selvityksien valmistumista!

Vihreän valtuustoryhmän puheenjohtaja Emmi Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut ja muut kuulijat.

Vihreä valtuustoryhmä katsoo ensi vuoden budjettiesitystä pääosin positiivisen toiveikkaana. Monia tärkeitä asioita voidaan edistää ensi vuonna.

Varmasti kaikkien valtuustoryhmien, ja myös kuntalaisten, huolena on ollut koulujen kolmiportaisen tuen riittävyys. Aiemmin toteutettu kysely paljasti, että puutteita tuen riittävyydessä on ilmennyt kaikilla tasoilla. Onkin erittäin positiivista, että ensi vuonna pystymme laittamaan lisää rahaa erityisopettajien palkkaamiseen sekä tekemään toimintaohjelman siitä, miten tukitoimet saatetaan kuntoon.

Varhaiskasvatuksen osalta kannamme huolta erityisesti erityisopettajien tilanteesta. He jäivät tänä vuonna varhaiskasvatuksen opettajille annetun palkankorotuksen ulkopuolelle ja se on herättänyt paljon keskustelua, mielipahaa ja huonoa mainetta Vantaalle. Käännämmekin katseemme henkilöstökeskuksen ja kaupunginjohtajan puoleen, että tämä epäkohta korjataan mahdollisimman pikaisesti, jotta erityisopettajien pako Vantaalta ei jatku.

Kunnallinen päätöksenteko on toisinaan pitkän matkan juoksu. Realiteetti on, että vaikka kuinka tahtoisimme, kaikki asiat eivät tule kuntoon hetkessä. Yksi esimerkki tästä on terapeutin vauvaperhetyö. Vihreä ryhmä on tehnyt systemaattisesti työtä sen eteen, että myös Vantaa pystyy naapurikaupunkien tapaan tarjoamaan vauvaperheille tätä erittäin tärkeää palvelua. Vuosi sitten talousarvioon kirjattiin, että asiaa selvitetään olemassa olevien resurssien puitteissa ja nyt terapeutin vauvaperhetyöhön resursoitu henkilöstöpanos kasvaa 1,4:stä henkilötyövuodesta 3,4:ään. Tämä on tärkeää, sillä kun pystymme tukemaan perheitä varhaisessa vaiheessa, pystymme estämään ennalta mahdollisia tulevia ongelmia ja helpottamaan perheiden arkea. Mitä aikaisemmin apu saavuttaa sitä tarvitsevat, sitä suuremmat yhteiskuntataloudelliset säästöt syntyvät - puhumattakaan inhimillisen hyvän kasvusta.

Sisäilma on puhuttanut Vantaalla jo vuosia. Niin myös tänä syksynä. Olemme iloisia, että budjettiin varattu raha sisäilmakorjauksiin tuplaantuu viiteen miljoonaan euroon. Tämä on välttämättömyys, koska sisäilmaongelmaisia kohteita on ympäri Vantaata. Usein näiden korjaamisen pullonkaulana on kuitenkin se, ettei kohteissa ehditä käydä edes ensikäynnillä. Nyt tähän epäkohtaan puututaan lisäämällä sisäilma-asiantuntijoita. Osa sisäilmahaitoista pystytään estämään ja pysäyttämään jo sillä, että asiantuntija käy paikan päällä tarkistamassa tilanteen ja esimerkiksi säätämässä ilmastointia.

Samaan aikaan meidän on kuitenkin oltava itsellemme rehellisiä ja myönnettävä, että paljon on työtä tehtävänä. Korjattavia rakennuksia on paljon. Meillä on edelleenkin satoja lapsia ja aikuisia, jotka oleskelevat sisäilmaltaan haitallisissa rakennuksissa. Sisäilma tulee siis puhuttamaan Vantaalla myös jatkossa. Ja meidän on muistettava tämä myös tulevien vuosien budjeteissa.

Yhden erityisen suuren huolen haluamme nostaa esiin. Olemme Vihreän ryhmän kanssa pohtineet pitkin kuluva vuotta, miksi meillä toistuu samankaltaisia ongelmia eri toimialoilla ja eri tehtävissä. Meillä on täyttämättömiä vakansseja niin kouluissa, päiväkodeissa, terveydenhuollossa kuin maankäytössä. Saamamme viestit ovat toistaneet samaa kieltä: vakanssien täyttölupia joutuu odottamaan, hakijoita avoimiin paikkoihin ei ole, palkkaus ei joustu, hyvät työntekijät siirtyvät töihin ympäryskuntiin tai muualle. Näin emme voi jatkaa. Miksi Vantaan työntekijämaine on vuosien saatossa saanut näin suuren kolhun, että meille ei haluta töihin? Miksi ongelmiin ei ole puututtu?

Pidämme tärkeänä, että ensi vuoden aikana asiaa selvitetään ja tutkitaan. Ensi vuonna Vantaa käynnistääkin henkilöstöpolitiikan laatuhankkeen, hyödyntäen ulkopuolista konsultaatiota ja asiantuntemusta. Meidän tulee saada henkilöstön hyvinvointi paranemaan, lisätä heidän mahdollisuuksiaan vaikuttaa omaan työhönsä ja samalla työnantajakuva vahvistettua. On myös erittäin hyvä, että ensi vuoden aikana rekrytointia tehostetaan ja täyttölupaprosessin toimivuus ja tarpeellisuus arvioidaan uudelleen. Esiin tullessiin ongelmiin ja epäkohtiin on tartuttava toden teolla!

Olisimme toivoneet, että budjettiin olisi voitu osoittaa lisärahaa uuden ympäristötarkastajan palkkaamiseen. Tämä oli myös ympäristölautakunnan yksimielinen näkemys. Tällä hetkellä resurssit ovat riittämättömät, jotta voisimme varmistaa, että ympäristökatastrofeja ei pääse syntymään. Hyvinvoiva ympäristö on kaikkien meidän yhteinen etu. Meillä on Kiilan kaltaisia alueita, jotka kipeästi tarvitsisivat enemmän valvontaresursseja. Toivomme, että tätä asiaa voidaan tarkastella ensi vuoden aikana ja tehdä tarvittavia toimenpiteitä ympäristötarkastajien tärkeän työn tukemiseksi.

Lopuksi haluan nostaa esiin vielä yhden iloisen asian:

Joskus rahallisesti suhteellisen pieneltä tuntuvat asiat ovat maineeltaan erittäin merkittäviä. Yksi tällainen on lasten puistoruokailu. Kuntalaiset ovat vuosia tätä palvelua toivoneet, ja vuosi sitten päätetty puistoruokailun pilotointi johti siihen, että nyt puistoruokailusta tulee pysyvä osa Vantaan kesiä. Tämä on juuri sitä palvelua, jolla kohotamme kaupunkimme imagoa, tuemme lapsiperheitä ja vastaamme niihin toiveisiin, joita kuntalaiset meille esittävät. Hyvä Vantaa! Kiitos muut ryhmät, että lähditte tätä kanssamme tukemaan!

Vasemmistoliiton valtuustoryhmän puheenjohtaja Antero Eerola

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät vantaalaiset!

Vantaa on hyvä kaupunki. Se on hyvä paikka syntyä, kasvaa, opiskella, asua, tehdä töitä, yrittää ja viettää ansaittuja eläkepäiviä. Tästä kertoo kaupungin suuri ja nopea kasvu, jolle ei näy loppua.

Jotain me olemme tehneet oikein. Liikenneyhteydet pääkaupunkiseudulle, muualle Suomeen ja maailmalle toimivat, koska niihin on panostettu. Meillä on työpaikkoja, koska yritykset haluavat tulla Vantaalle.

Asumisen hinta on saatu pidettyä kurissa – ainakin verrattuna siihen suurten rakennusyhtiöiden ja suurpääoman verenimemiseen, joka nähdään muun pääkaupunkiseudun asunoneliöiden hinnoissa.

Vantaa on myös Suomen kansainvälinen ja monikulttuurisin kaupunki. Meidän pitäisi osata kääntää se vielä nykyistä paremmin voimavaraksi.

Myös poliittinen kulttuuri on tällä vaalikaudella muuttunut.

Nyt valtuustoryhmät saivat muuttaa talousarviossa muutakin kuin kirjoitusvirheet. Nyt Vantaalla uskalletaan taas panostaa palveluihin. Talous- ja velkaohjelman diktatuuri on väistynyt. Rautaesirippu on pudonnut ja tilalle on tullut ihmiskasvoinen Vantaa.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät vantaalaiset,

Nopeasti kasvavalla kaupungilla on kuitenkin kasvukipuja. Viimeisen vajaan kymmenen vuoden aikana kaupungin väkimäärä on kasvanut noin kuudenneksella.

Tässä budjetissa kasvukipujen hoito jää valitettavasti puolitiehen.

Erityisesti kaupungin terveystalvet ovat ajautuneet kriisiin. Yli kaksi kuukautta hoitojonossa seisovat vantaalaiset odottavat meiltä kestäviä ratkaisuja terveysasemien ongelmiin.

Vasemmistoliitto olisi halunnut ensi vuoden budjetissa poistaa jonot kokonaan. Budjettineuvotteluissa tukea ei kuitenkaan tullut tarpeeksi.

Sosiaali- ja terveystalokunnassa yhteistyö on kuitenkin ollut hyvää ja sitä on tehty kaikkien ryhmien kesken, jopa niin, että poliitikot ovat joutuneet kokoamaan toimenpiteitä virkamiesten puolesta. Tämän yhteistyö rakentamisessa aivan keskeinen rooli on ollut lautakunnan puheenjohtajalla, valtuutettu Pirkko Letolla.

Vantaalle on syntynyt hoitajonoja siksi, että ensinnäkin lääkärin vakansseja on liian vähän. Toiseksi liian vähäisiä vakansseja ei saada täyteen. Kyse on syystä ja seurauksesta.

Liiallinen työkuorma on keskeinen – ehkä jopa ainoa syy – miksi lääkärit lähtevät Vantaalta muihin töihin ja jättävät vakanssit tyhjiksi. Tyhjiä paikkoja ei saada täyteen, koska lääkärit näkevät, että täysilläkin vakansseilla työtä kasaantuu liikaa. Näin lääkärit näkevät asian.

Myös hoitajat hakeutuvat töihin muualle, koska moni heistä joutuu pitämään puolen tunnin lounastauon omalla ajallaan kesken työpäivän. Viikossa se tarkoittaa kahta ja puolta tuntia ja kuukaudessa kymmentä ylimääräistä tuntia työpaikalla ilman palkkaa.

Hyvät valtuutetut, muutetaan tämä yhdessä.

Vanhanaikainen väestövastuu vaatisi yhtä lääkäriä 1700 asukasta kohtia. Vantaan kohdalla se tarkoittaisi 136 terveyskeskuslääkäriä, kun heitä on nyt 120. Me olemme siis lähellä tavoitetta. Nyt pitäisi vain jaksaa viedä asia loppuun.

Vasemmistoliitto vetoaakin muihin valtuustoryhmiin. Hoidetaan terveyspalveluiden kriisi pois päiväjärjestyksestä tänään. Päästetään vantaalaiset ajoissa lääkäriin. Annetaan hoitoalan ammattilaisten hoitaa työnsä kunnolla. Ratkaisu on helppo ja se on mahdollista tehdä tässä kokouksessa.

Panostukset palveluiden eivät ole rahan hukkaa vaan sijoitus, joka maksaa itsensä takaisin parempana terveytenä.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät vantaalaiset,
Kaupungin ensi vuoden talousarviossa on paljon hyvääkin. Moni Vasemmistoliiton tavoite on hyväksytty yksimielisesti.

On tärkeä, että lasten koulunkäynnissä kolmiportaiseen tukeen panostetaan kunnolla. Vantaa näyttää myös mallia muille kunnille aktiivisessa työllisyyspolitiikassa.

Yksinäiset vanhukset Vantaalla – hankkeen toimenpiteitä viedään eteenpäin.

Opintojen keskeyttämisten määrää toisella asteella vähennetään. Toisen asteen tutkintoa vailla olevien, erityisesti työvoiman ulkopuolella olevien vantaalaisten nuorten tilanteesta tehdään selvitys.

Vanhusten ja vammaisten apuvälineiden ja henkilökohtaisten avustajien saamista nopeutetaan.

Varhaiskasvatuksessa poiketaan lapsiryhmäkohtaisesta työntekijämitoituksesta vain väliaikaisesti. Sekä taataan kaikille pienille vantaalaisille turvallinen oppimisympäristö niin päiväkodeissa kuin kouluissa.

Sosiaalisen luototuksen käytön lisäämiseksi tehdään selvitys.

Asunnottomuuden poistaminen otetaan tavoitteeksi.

Vantin työntekijöiden loputtomasti venytettyä selkänahkaa ryhdytään vihdoinkin suojelemaan höllentämällä tuottavuustavoitteita.

Hyvät vantaalaiset,

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä tekee talousarvioon seuraavat muutosesitykset:

- käynnistetään erityinen terveysasemien jonojen purkuohjelma, jonka tavoitteeksi asetetaan pääsy lääkäriin 14 päivässä.
- lisätään pohjaan verrattuna kymmenen lääkärin vakanssia terveysasemille (määrärahalisäys 1 000 000 euroa)
- lisätään kullekin Vantaalle terveysasemalle tukipalveluihin yksi sihteerin vakanssi (yhteensä 7) (määrärahalisäys 280 000).
- lisätään kotona asumisen tukeen/kotihoitoon 15 hoitajan vakanssia (lisämääräraha 300 000)

Arvoisa puheenjohtaja, muutosesitykset on toimitettu sihteeristölle kirjallisena.

Perussuomalaisten valtuustoryhmän puheenjohtaja Niilo Kärki

Sosiaali- ja terveys

Perussuomalaiset ovat pääosin tyytyväisiä sos-ter henkilöstön lisäykseen. Niitä vielä korineuvotteluissa hieman täydennettiin. Kuitenkin iltavastaanottojen järjestäminen terveysasemilla 2020 tulee hoitaa niin, etteivät iltavastaanotot heikennä nykyisiä palveluja.

Käytännössä tämä tarkoittaa, että ne järjestetään joko ostopalveluina tai terveysasemille palkataan tarvittavat hoitajat ja lääkärit nykyisten lisäksi iltavastaanottojen toteuttamiseen. Nykyiset jonot johtuvat resurssipulasta, eikä vastaanottojen siirtäminen aamusta iltaan samoilla resursseilla tarjoa yhtään lisäpalvelua kuntalaisille. Henkilöstön jaksaminen ei veny kohtuuttomuuksiin eikä myöskään parantaisi rekrytointi-ilmapiiriä.

Sisäilma

Viimevuotiseen tapaan merkittävään asemaan budjettineuvotteluissa nousi sisäilmaongelmat ja niiden hoitaminen. Koulujen ja päiväkotien uudis- sekä laajennusrakentaminen jatkuvat. Kahden sisäilma-asiantuntijan lisäys oli ongelman laajuden huomioiden todella niukka lohtu.

Tärkein uusi päätös 2018 oli - vihdoin - 2019 uusi sitova tavoite 15.2 : "Sisäilmasta sairastuneille tarjotaan tilat, jotka eivät aiheuta oireita."

Tänään tulleen tiedotteen mukaan helmikuun lopulla Simonkylän koulun pihalla on "sisäympäristöpaviljonki". Tällaisen hyvän-ilman opetustila on välttämätön myös Länsi-Vantaalla. Pienille koululaisille koulumatkasta kertyy helposti liian pitkä.

Merkittävää päätöksissä on, että jatkossakin ymmärretään oireista kärsivistä huolehtimisen ja rakennusten sisäilmakorjausten tekemisen olevan kaksi eri asiaa. Vantaan on isännänvastuulla huolehdittava niin oppilaiden kuin opettajien ja muun henkilökunnan terveellisistä työskentelyolosuhteista. Remontit ovat sitten oma projektinsa. Tarvittavat väistötilat on aina järjestettävä viivyttelämättä.

Toimintaympäristö

Budjettikirjassa merkittävä toimintaympäristön muutos - myös 2020 - on vieraskielisten määrän kasvu. Vieraskielisten määrässä olemme viimeisten tilastojen mukaan edelleen Suomen vieraskielisin kunta. Väestönkasvustamme 80% on kymmenen vuoden ajan tullut vieraskielisestä väestöstä. Vantaan strategian mukaan kaupungin toimialat toimivat alueellisen segregaatoin ehkäisemiseksi. Budjettikirjassa mainittu positiivisen erityiskohtelun ohjelma vaikuttaa lähinnä oireiden hoitamiselta, ei segregaatoin ehkäisyltä. Vuosittaiset kaupunginhallituksen vahvistamat ohjelman päälinjaukset on syytä kirjata myös talousarvioon näkyviin. On selvää, ettei segregaatio ole yksin Vantaan ongelma. Espoon kaupunginjohtaja on jo julkisuudessaakin (HS 4.3.) vaatinut valtiolta parempaa maahanmuuttajista aiheutuvien valtavien kulujen kattamista. Helsingin suomenkielisten pikkulapsiperheiden muuttamisesta heikko-osaisilta alueilta ennen lasten kouluun menoa kirjoitti jo Helsingin Sanomatkin (3.10.).

Viime vuonna esitimme, että segregaatoin ehkäisyn alalla on pyrittävä lisäämään yhteistyötä pääkaupunkiseudun kaupunkien kesken. Nyt korineuvotteluissa päästiin yhteisymmärrykseen hyvästä muotoilusta "Käynnissä olevan metropolistrategiatyön yhteydessä kehitetään keinoja alueellisen segregaatoin vähentämiseksi metropolialueella." Jäämme odottamaan tuloksia.

Budjettiprosessi

Budjetin sisällön kehittämisen lisäksi valtuuston on edelleen syytä miettiä budjettiprosessin kehittämistä. Ryhmien yhteinen budjettivalmistelu, ns "korikokous" kesti tänäKIN vuonna reilut 17 tuntia. Se on pitkä aika tuottaa 1,7 miljardin budjettiin kaupunginjohtajan teknisten korjausesitysten lisäksi puolen promillen lisäkohdennuksia. Saimme yhdessä aikaiseksi noin 100 muutosta, joista kaupunginjohtajan teknisiä korjauksia ja päivityksiä oli n. 10%. Ryhmien esityksistä "korikokouksessa" hyväksyttiin noin 90 isompaa ja pienempää tekstimuutosta ja 10 menolisäystä.

On varmaan hyvä edelleen pohtia mahdollisuutta käsitellä budjettiluonnosta tämänvuotista perusteellisemmin lautakunnissa, jolloin yksityiskohtainen asiantuntijuus ja harkintavalmius kohtaisivat toimialojen alustavassa käsittelyssä vielä nykyistäkin paremmin.

Vantaan ratikka

Ratikkasuunnitelma on tulossa valtuuston iltakouluun kahden viikon päästä.

Nykytiedoin ratikkasuunnitelma on liian kallis perussuomalaisille - ja erityisesti vantaalaisille.

Kristillisdemokraattisen valtuustoryhmän puheenjohtaja Tiina Tuomela

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut, virkamiehet ja muut läsnäolijat.

Kiitos hyvin laaditusta budjetista, johon neuvotteluissa tuli joitain muutoksia ja lisäyksiä.

Seuraavassa muutamia nostoja.

Kaupunkimme väkimäärä kasvaa koko ajan. Tärkeimpänä tehtävänä tulee olla kuntalaistemme palvelujen turvaaminen. Tämä tarkoittaa panostusta koulujen ja päiväkotien huolelliseen korjaamiseen ja uusien laadukkaaseen rakentamiseen. Ja ennen kaikkea meidän pitää saada turvattua kuntalaistemme sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut.

Ihmisten täytyy saada yhteys terveysasemalle, saada lääkäriaika nopeasti ja saada laadukasta hoitoa ja hoivaa.

Erityinen pullonkaula on ollut terveysasemien puhelinpalvelu, johon budjetissa on nyt sovittu lisäävän 2 uutta hoitajan vakanssia. Toivottavasti tämä ratkaisee ongelmaa. Mm. takaisinsoitot ovat olleet välillä tauolla resurssien puuttuessa, joten tilanne on ollut laiton.

Vastaanotolle pääsyä toivottavasti helpottaa uusien lääkäri- ja hoitajavakanssien perustaminen sekä iltavastaanottojen käynnistäminen. Ongelmana tässä kuin myös hoitajien ja sosiaalityön vakanssien suhteen on hakijoiden puute. Täyttämätön vakanssi ei paljoa auta, vaikka paperilla asia laskennallisesti onkin kunnossa.

Sosiaali- ja terveystoimen kuin myös muiden toimialojen työolosuhteisiin, -ehtoihin ja myös palkkaukseen tulee voida vaikuttaa, jotta palkkataso ja muut edut ovat kilpailukykyisiä muiden pääkaupunkiseudun kuntien kanssa.

Vajaa henkilöstömäärä ja tiedossa oleva ylivoimainen työtaakka vaikeuttavat merkittävästi uusien työntekijöiden rekrytointeja. Henkilökuntaa tulee työyhteisössä kuunnella, sillä parhaimmat ratkaisut ja käytänteet tulevat usein juuri sieltä ruohonjuuritason työntekijöiltä.

Tuottavuutta sosiaali- ja terveystoimessa ei voi määrättömästi lisätä ja mitata hoidetuilla asiakasmäärillä, vaan sillä, miten laadukkaasti asiakas on hoidettu ja miten hyvin saatu hoito on parantanut ko. henkilön elämänlaatua.

Vanhuspalveluissa ehdotimme vanhusasiamiehen toimen perustamista. Potilasasiamiehellä on kädet täynnä työtä, joten henkilö, joka on perehtynyt ja ajaa erityisesti ikäihmisten asiaa olisi enemmän kuin tarpeen. Valtakunnallinen vanhusasiainvaltuutetun viran perustaminen on jo hallitusohjelmaan kirjattuna. Näin olisikin hienoa, mikäli Vantaa ensimmäisenä käynnistäisi alueellisten asiamiesten verkoston valtakunnallisen toimijan tueksi. Tätä ei kuitenkaan haluttu nyt budjetissa huomioida.

Omaishoitajat ovat merkittävä resurssi Vantaalle. Heitä toimii tällä hetkellä n 950, joista suurin osa alimmassa korvausluokassa. Omaishoitajien jaksamista tulee tukea ja tehdä omaishoitajuus todelliseksi vaihtoehdoksi. Ehdotimme kattavuuden lisäämistä ja fysioterapiakäyntejä omaishoitajien terveyden ja hyvinvoinnin tukemiseen, mutta asia ei valitettavasti saanut riittävää kannatusta.

Ja vielä muutama sana lapsiperheiden tukemisesta. Matalan syntyvyyden vaikuttaessa huoltosuhteeseemme tarvitsemme kaiken mahdollisen tuen sille, että perheen perustaminen on houkuttelevaa ja turvallista, myös taloudellisesti. Haluamme, että Vantaa laatii yli toimialarajojen toimintaohjelman, jossa huomioidaan mm. tonttitarjonta, asuntojen koko ja kohtuuhintaisuus, turvalliset ja terveelliset koulut ja päiväkodit, kotihoidon tukea unohtamatta, sekä toimiva ennalta ehkäisevän perhetyön verkosto.

Sisäilma-asioista käytän myöhemmin erillisen puheen vuoron.

Meillä on paljon tehtävää ja rajallinen raharesurssi. Onkin tärkeää katsoa, minne rahaamme laitamme. On mielenkiintoista, että esim. vuoroasuvien lasten koulukuljetuksiin tarvittava rahamäärä 43 000e on monen mielestä liian paljon, kun moniin muihin asioihin esim. ratikan suunnitteluun olemme laittamassa useita miljoonia. Kuntalaistemme hyvinvoinnin tukee olla aina ensisijaista.

Keskustan valtuustoryhmän puheenjohtaja Irja Ansalehto-Salmi

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut!

Viime vuodet Suomen talous- ja työllisyystilanne on parantunut. Kuitenkin Vantaallakin on vielä tuhansia työttömiä. Työllisyyden kuntakokeiluun hakeminen on perusteltua.

Maan hallituksen soisi onnistuvan työllisyysasteen nostamisessa 75 %:iin, koska sillä luodaan taloudelliset edellytykset monille uudistuksille. Onnistumista soisi myös sote-uudistuksessa, joka olisi viimein saatava maaliin. Viime hallituskaudella kuultiin oppositiosta ankaraa kritiikkiä kiireestä. Nyt nämä kriitikotkin ovat hallituksessa ja valmisteilla olevan Uudenmaan erillisratkaisun kanssa taitaa olla kiire.

Tämän vuoden budjettimme toteutumaennusteessa on menojen ylityksiä ja tulojen alituksia. Ylitykset tulevat lähinnä sosiaali- ja terveydenhuollosta ja alitukset verotuloista, joissa osansa on verotuksen ongelmilla. Viikko sitten kaupunkisuunnittelulautakunnan listalla oli määrärahan muuttaminen niin, että tämän vuoden maanmyyntivoittoja lasketaan 36 miljoonasta 16 miljoonaan euroon. Siis budjettiin tulee tästä 20 miljoonan euron aukko. Tämän vuoden veroprosentin tuotoksi on arvioitu 46,6 milj. euroa.

Tekninen lautakunta esitti yksimielisesti maanmyyntivoitoiksi ensi vuodelle 20 miljoonaa euroa. Olisiko se ollut lähempänä realismia kuin budjettiesityksen 30 miljoonaa, etenkin, kun näyttää, että rakentamisen kiivain vauhti on jo hiipumassa.

Kunnallisverotuoton arvioidaan lisääntyvän tämän vuoden ennusteeseen nähden peräti 7,6 %:a. Vaikka siinä on mukana verotuksen ongelmien oikaisua, se on varsin optimistinen.

Viime vuoden lopussa Vantaalla oli velkaa 880 miljoonaa ja valtuustokauden lopulla taloussuunnitelman mukaan 990. Jos tuloennusteet pettävät tai menot ylittyvät, velkamäärä kasvaa tuosta. Joka tapauksessa velkaantumisen kasvun tiellä ollaan.

Budjettiesityksessä on sosiaali- ja terveystoimeen yli sata uutta vakanssia. Mutta miten näihin saadaan tekijöitä, kun ennestäänkin paikkoja on täyttämättä ja toistuvasti kuuluu tietoja henkilöstön pakenemisesta muualle. Nyt tarvitaan henkilöstöpolitiikkaa, joka luo sekä veto- että pitovoimaa. Katseet kohdistuvat toimialojen lisäksi tiukasti myös henkilöstökeskukseen.

Kotihoidon työntekijöiden pysäköintiongelmiin on viimein saatava ratkaisu. Näyttää siltä, että vain uusi laki tehoaa. Toivottavasti se tulee suunnitellusti voimaan 1.6. ensi vuonna. Valmistelun täällä Vantaalla täytyy tapahtua niin, että samana päivänä asia toteutuu myös käytännössä.

Ikäihmisten palveluissa on aidosti kuultava ikäihmisiä itseään. Yksi vahva viesti sieltä on HSL:lle: poistakaa seniorilipun alennuksen aikarajat. Siihen on paljon hyviä perusteita. Vantaan edustajien HSL:ssä täytyy toimia tämän toteuttamiseksi mahdollisimman pian. Edullinen lippu on mitä parhain virike hyvinvointia edistäviin harrastuksiin ja sosiaaliin kontakteihin. Toinen ikäihmisiltä

paljon kuultu toive on sporttikortin ikärajan alentaminen. Pidämme sitä perusteltuna ja tulemme esittämään sitä.

HSL:n linjastouudistusten myötä julkisen liikenteen yhteydet ovat monilla alueilla heikentyneet. Siihen suuntaan vie myös uusi suunnitelma Hämeenlinnanväylän ja Vihdintien alueen linjastoista. Lisäksi suunnitelmista on tiedotettu tavalla, jonka hiljainen viesti on, että vain diginatiivien mielipiteet kiinnostavat. Kuinka moni teistä tietää, että nyt on kommentoitavana uusi palikka näihin linjastoluonnoksiin? En minäkään tietäisi, ellen olisi siihen sattumalta netissä törmännyt. Toivotan teille onnea, kun etsitte ko. suunnitelmaa. HSL on verovarja käyttävä julkinen organisaatio, jonka viestinnän on oltava helposti tavoitettavaa ja aidosti vuorovaikutteista.

Viihtyisä asuinympäristö on osa hyvinvointia. Tehorakentamisen huumassa jokaisen päättäjän olisi asemakaavoja hyväksyessään mietittävä, haluaisinko minä itse asua juuri tällaisessa ympäristössä ja näissä taloissa? Vanhojen alueiden omaleimaisuutta on kunnioitettava ja uuden rakentamisen oltava monipuolista ja nykyisillekin asukkaille viihtyisän ympäristön säilyttävää.

Arvoisa puheenjohtaja!

Vantaalla tarvitaan lisää lukiopaikkoja. Selvitystyö niiden asteittaiseksi lisäämiseksi on aloitettava viipymättä ja tulosta on tultava nopeasti.

Vantaan Siniset valtuustoryhmän puheenjohtaja Pietari Jääskeläinen

Tässä budjettikirjassa on lähes 300 sivua. Vantaan suurimmasta hankkeesta on kuitenkin vaivauduttu kirjoittamaan vain 4 riviä. Teksti löytyy budjettikirjan sivulta 187 ja sähköisestä versiosta sivulta 179. Kyse on vantaan ratikasta. Kun luette nuo 4 riviä niin huomaatte järkyttyneinä, ettei perusteluja vantaan ratikan rakentamiselle ole esitetty lainkaan. Ei liikenne- eikä matkustajamääriä, ei asuntorakentamista radan läheisyyteen, ei mitään. Vantaan ratikan kustannuksista ei ole todettu mitään, ei euroakaan. Kuitenkin kustannukset ovat valtavat hyvinkin 500 miljoonaa euroa. Tässä budjetissa on perusteltu 5000 euron menoja. Vantaan ratikkahanke on 10.000 kertaa suurempi hanke eikä budjettiesityksessä ole kuitenkaan todettu menoista sanaakaan. Jo pelkät suunnittelukustannukset ovat saadun arvion mukaan 15 miljoonaa euroa.

Joudumme kysymään pidetäänkö meitä valtuutettuja vain kumileimasimina, joille riittää että Vantaan ratikka on kiva juttu. Ja se pitää saada kuin muillakin isoilla kaupungeilla on, maksoi mitä maksoi. On huomattava, ettei valtuustolle ole kertaakaan edes esitelty mahdollista ratikkahanketta.

Tässä valtuuston kokouksessa ei tule hyväksyä esitystä, mitä ei ole millään tavoin perusteltu eikä minkäänlaisia kustannusarvioita ole esitetty.

Toivomme, että valtuusto yksimielisesti toteaa seuraavaa:

Vantaan ratikkaa koskevat päätökset tehdään sen jälkeen kun valtuustolle on annettu sekä ratikan rakentamista koskeva selonteko 25.11.2019, että hanketta koskeva perusteltu esitys kustannusarvioineen valtuuston käsiteltäväksi.

Toinen vakava ongelma koskee terveyskeskuksia. Tilanne pahenee ja tämän takia terveys heikkenee päivä päivältä. Hoitohenkilöstön ja erityisesti lääkärin vähäisyyden takia hoitoon pääsy vie täysin kohtuuttoman ajan. Voimme kysyä, onko terveydenhoitomme enää lakien mukaista eli jokaiselle tulee turvata riittävät ja tasapuoliset terveystaloudelliset palvelut kohtuullisessa ajassa niin ettei terveystilanne pahene entisestään kuin nyt on käymässä. Tästä esimerkkinä; Eräs eläkkeellä oleva opettaja soitti ja totesi, että oli mennyt Myyrmäen terveyskeskukseen ja pyytänyt päästä vaivoineen lääkärille. Hänelle todettiin että hänelle ilmoitetaan asiasta 2 viikon kuluttua. 2 viikkoa meni, mitään ei kuulunut ja hän meni vaivoineen uudelleen terveyskeskukseen ja hänelle ilmoitettiin että asia on käsittelyssä. Nyt hän edelleen odottaa että saisi joskus lääkärinajan. Kun meillä on tavoitteena että kiireettömän ajan saisi lääkärille viikon kuluessa, niin nyt on tilanne että joudutaan odottamaan pari viikkoa ilmoitusta milloin pääset lääkäriin ja tästä menee vielä pari kuukautta ennen kuin olet lääkärillä. Kansalaiset ovat eriarvoisessa asemassa; työterveydenhoitoon pääsee jopa päivässä. Paheneva kierre on vaarassa jatkua. Lääkärit eivät hakeudu terveyskeskuksiin, koska tietävät siellä olevan valtavan työpaineen eivätkä ehdi perehtymään potilaan ongelmiin riittävän syvällisesti. Sotesotkut ovat vain pahentaneet kuntien kuten Vantaan terveydenhoitoa. Kaikki voimat tarvitaan, jotta hoidon taso turvataan. Lääkärivirkojen lisääminen ei auta, jos niihin ei saada lääkäreitä.

Svenska folkpartiets fullmäktigegruppens ordförande Patrik Karlson

Ärade ordförande, fullmäktigekolleger, mina damer och herrar

Svenska folkpartiet tackar för gott samarbete mellan partierna och ett tack även till stadsstyrelsens ordförande Sari Multala samt stadsdirektör Ritva Viljanen för gott samarbete under budgetförhandlingarna och under hela detta år.

Vi är i en ekonomiskt knepig period och det märks på alla fronter. Vi behöver ta mer lån 2020, vilket inte är bra med tanke på den lånebörda vi har. SFP är orolig för stadens ekonomi och hoppas att vi skulle kunna fortsätta med att betala av på vår lånebörda. SFP ogillar den ökade skuldsättning, som inte gynnar Vandas dragningskraft. Vanda lider idag redan idag av en mycket hög kommunalskatt som hindrar inflyttning av goda skattebetalare. Man bör noga överväga vilka investeringar staden har råd med och olika investeringsmöjligheter som kan gynna Vanda stads tillväxt och attraktivitet.

Nya Vanda medför många förändringar och också utmaningar att på nytt koordinera mellan verksamhetsområdena. Vi tror att ett fördjupat samarbete mellan olika enheter i staden kan ge gott resultat. Att dessutom den svenskspråkiga servicen koordineras gör att det finns möjligheter inom ramen för nuvarande resurser att göra en hel del. Vi hoppas även att Vanda satsar på i sin marknadsföring att vi är en attraktiv stad även för svenskspråkiga. Jag vill också ge feedback åt tjänstemännen att när man tillsätter tjänster så kunde man se till att åtminstone några kunde tala svenska. Detta skulle göra att staden även i framtiden ännu bättre kunde ge service på svenska. Via en bra rekrytering så kunde staden leva upp till de krav som lagen stipulerar.

När det gäller social- och hälsovårdsreformen och det nyländska undantag som diskuteras, så är det viktigt att se till att servicen minst hålls på samma nivå som idag. Den svenska servicen får inte försämrats oberoende vilken kommun som Vanda samarbetar med.

De extra budgetmedlen som vi förhandlade fram mellan partierna är viktiga, att det just satsas inom social- och hälsovården på de som mår dåligt i samhället och att de får den hjälp de behöver samt även nästa år får snabbare service är viktigt. Även de kommande satsningarna nästa år på mer resurser till trestegsstödet till finska och svenska grundundervisningen är viktig. Inomhusluftens förstärkning av två till sakkunniga nästa år är avgörande för att det inte skall bli för långa väntetider. Snabba åtgärder krävs så att barnen och de anställda skall må bra.

Vår stad är dålig att samarbeta med tredje sektorn, där kan ännu göras massor. Vanda stads satsning på tredje sektorn ger tiofalt, satsar 1 miljon är värdet minst 10 miljoner. Diskussionen över hur vi knyter ihop östra Vanda med resten av Vanda är av stor vikt. Nu har det endast talats om att det är en spårvagn. SFP vill före beslutet göras att det finns en oberoende uppskattning om vad en spårvagn eller något annat fortskaffningsmedel innebär för stadens utveckling i form av investeringar och byggande.

Kvalitativ utbildning och dagvård behövs i Vanda för att vi skall vara attraktiva jämfört med våra grannkommuner. SFP föreslog i budgetförhandlingarna att vi även borde öppna svenska daghemsgrupper i tex i samband med finska daghemmen i Kivistö och även gärna i Aviapolis, vi hoppas inom en snar framtid att tjänstemännen kommer med förslag så att även de svenskspråkiga i nämnda områden skulle få lite närservice, idag måste de föra sina barn till Myrbacka eller Dickursby. Vanda skulle behöva satsa och köpa utbildningar, så att daghemmen skulle få behörig och tillräckligt med personal. Seure fungerar inte åtminstone inte när det gäller att få tillfällig svenskspråkig personal.

SFP anser att det är bra att vi tar upp en diskussion med de andra ägarkommunerna om finansieringen av den svenskspråkiga andrastadiutbildningen vid yrkesinstitutet Prakticum. Det är viktigt att en bred utbildning möjliggörs också på svenska nära hemorten. Man får inte sätta de svenskspråkiga Vandaungdomarna i en sämre situation än de finskspråkiga. SFP tror på Vanda och dess framtid som en stark tvåspråkig stad.

Haluan kiittää kaikkien puolueiden neuvottelijoita ja kaupunginjohtaja Ritva Viljanen hyvästä yhteistyöstä.